

Oogvereniging

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Oogvereniging

Postbus 2344

3500 GH Utrecht

☎ 030 299 28 78

✉ info@oogvereniging

🌐 oogvereniging.nl

IBAN NL29 RABO 0177 8855 05

KVK 56 80 78 64

DATUM

Utrecht, 7 december 2022

BETREFT

Toegankelijkheid en bruikbaarheid van het nieuwe OV-betalen

KENMERK

U2022-32

Geachte heer/mevrouw,

Donderdag 15 december spreekt u in het commissiedebat over het spoor. De Oogvereniging vraagt bij dit debat uw aandacht voor de toegankelijkheid van het nieuwe OV-betalen. Een goede toegankelijkheid van het nieuwe betaalsysteem maakt voor onze achterban van 350.000 mensen met een visuele beperking het verschil tussen wel of niet kunnen deelnemen aan de samenleving. Als je niet kunt autorijden of fietsen ben je immers afhankelijk van het openbaar vervoer om naar je werk of sociale activiteiten te komen. Een goede toegankelijkheid van het OV is ook een vereiste vanuit het VN-verdrag Handicap, het Bestuursakkoord OV en de nog in te voeren Europese Toegankelijkheidsakte.

Voorkom eenzelfde problemen als bij invoering OV-chipkaart

De introductie van de OV-chipkaart in Nederland had voor mensen met een beperking grote gevolgen omdat het systeem in de beginfase geheel ontoegankelijk en onbruikbaar was. Na veel overleg, actie en onderzoek is het systeem beter bruikbaar gemaakt voor mensen met een visuele beperking. Dit is helaas achteraf gedaan door speciale producten in te voeren. Denk hierbij aan Sentire voor in de bus en OV-chip Plus in de trein. Later kwam daar de NS-Business Card voor Blinden en Slechtzienenden nog bij. Dankzij deze speciale producten werd het systeem beter bruikbaar en werden de financiële risico's voor de reiziger beperkt, maar de producten waren zeker niet optimaal. Soms werkten producten het gebruik van kortingsproducten of speciale kaartjes juist tegen.

Zorg dat het nieuwe OV-betalen van begin af aan bruikbaar en toegankelijk is

Het huidige OV-chipsysteem is inmiddels verouderd en aan vervanging toe. Voor mensen met een visuele beperking (en ook voor mensen met een dubbele beperking aan oren én ogen) is het van groot belang dat deze nieuwe betaalwijzen toegankelijk en bruikbaar is vanaf het moment van de invoering. Dit om soortgelijke problemen met de invoer van de OV-chipkaart te voorkomen.

Oogvereniging

In 2018 verscheen het reizigersmanifest [Reiziger Centraal](#) dat is omarmd door toenmalig Staatssecretaris Van Veldhoven. Hierin heeft de Oogvereniging samen met andere consumentenorganisaties onder andere gepleit voor het volgende:

“De nieuwe betaalwijzen zijn van meet af aan inclusief, dat wil zeggen: bruikbaar voor iedereen. Reeds bij de invoering van een nieuwe betaalwijze moet deze toegankelijk en bruikbaar zijn voor alle reizigers. Reizigers met een beperking dienen van alle OV-diensten en producten op gelijkwaardige wijze gebruik te kunnen maken, zonder extra financieel risico te lopen. Aparte oplossingen voor deze doelgroep moeten niet meer nodig zijn.”

Zou u de Staatssecretaris als opdrachtgever voor het nieuwe OV-betalen willen vragen om vast te houden aan het manifest Reiziger Centraal en de toegankelijkheid en bruikbaarheid van het nieuwe systeem te borgen door:

1. Het huidige betaalsysteem (OV-chip) pas uit te zetten als het nieuwe betaalsysteem (OVpay) in zijn geheel, inclusief website, app en in- en uitcheckapparatuur, bruikbaar en toegankelijk is voor iedereen, inclusief mensen met een (visuele) beperking. De speciale producten die er nu zijn mogen ook alleen uitgezet of afgeschaald worden als er een goed alternatief wordt geboden in het nieuwe systeem. De toegankelijkheidsexperts en belangenorganisaties hebben hier een doorslaggevend advies in.
2. De bruikbaarheid en toegankelijkheid vanaf het begin van alle ontwikkelingen te laten testen door zowel experts op dit gebied als door ervaringsdeskundige gebruikers van het OV.

We vertrouwen erop dat u deze punten wilt meenemen en wensen u een goed debat. Voor vragen en inlichtingen kunt u terecht bij Ton van Weerdenburg, beleidsmedewerker mobiliteit en toegankelijkheid bij de Oogvereniging. U kunt Ton bereiken via e-mail ton.vanweerdenburg@oogvereniging.nl of telefonisch op [030-2006317](tel:030-2006317).

Met vriendelijke groet,

Luuk-Jan Boon,
Directeur Oogvereniging